Lieta Nr.6-70000714/22
SKA – 540/2014

LĒMUMS

Rīgā 2014.gada 16.aprīlī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnesis J.Neimanis
tiesnese J.Briede
tiesnesis A.Guļāns

rakstveida procesā izskatīja SIA „Inlab" blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2014.gada 18.februāra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pasūtītāja SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" 2013.gada 6.decembrī publicēja paziņojumu par plānotu līgumu ar iepirkuma priekšmetu „Medicīnas ierīču elektrodrošības pārbaudes" (id. Nr. RAKUS 2013/117M) (turpmāk – Konkurss).

[2] Pieteicēja SIA „Inlab" apstrīdēja pasūtītājas rīkotā Konkursa procedūru Iepirkumu uzraudzības birojā, jo uzskatīja, ka pasūtītāja nepamatoti sadalījusi iepirkumu un ka tas bija jāapvieno ar iepriekš izsludinātajiem iepirkumiem, rīkojot vienotu atklātu konkursu.

[3] Iepirkumu uzraudzības birojs ar 2013.gada 19.decembra lēmumu pieteicējas iesniegumu atstāja bez izskatīšanas, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 83.[1]panta pirmās daļas 2. un 3.punktu. Lēmumā norādīts, ka jautājums par iepirkumu nepamatotu sadalīšanu izvērtēts jau Iepirkumu uzraudzības biroja iesniegumu izskatīšanas komisijas 2013.gada 28.novembra lēmumā, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu par pasūtītāja iepirkumiem ar identifikāciju Nr.RAKUS 2013/105M, Nr.RAKUS 2013/56M, Nr.RAKUS 2013/20M un Nr.RAKUS 2013/33K, un, tā kā pieteicēja nav norādījusi citus konkrētus pārkāpumus pasūtītājas darbībā, iesniegums atstājams bez izskatīšanas.

[4] Ar pasūtītājas 2014.gada 2.janvāra lēmumu pieteicēja atzīta par Konkursa uzvarētāju.

[5] Pieteicēja iesniedza tiesā pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja 2013.gada 19.decembra lēmuma atcelšanu.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2014.gada 18.februāra lēmumu pieteikumu atteikts pieņemt. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[6.1] Administratīvo tiesu praksē ir atzīts, ja iestāde ir atteikusies izskatīt personas apstrīdēšanas iesniegumu, tas nav šķērslis, lai persona vērstos tiesā ar pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu. Vienīgais gadījums, kad sakarā ar apstrīdēšanas iesnieguma neizskatīšanu Administratīvā procesa likumā paredzēta īpaša kārtība un sekas, ir attiecībā uz apstrīdēšanas termiņa nokavējumu Administratīvā procesa likuma 79.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā. Citus procesuālos šķēršļus likumdevējs īpašā kārtībā izskatīt nav paredzējis. Vienlaikus vērā ņemams, ka Publisko iepirkumu likums neparedz mehānismu, kādā lieta būtu nododama atkārtotai izvērtēšanai birojā. Līdz ar to tiesai pašai ir jāizvērtē pretendenta apstrīdēšanas iesnieguma atstāšanas bez izskatīšanas pamatotība. Proti, tiesa ne tikai pārbauda, vai birojs pamatoti atstājis bez izskatīšanas iesniegumu, bet, konstatējot normas nepamatotu piemērošanu, pati pārbauda birojam iesniegtajā iesniegumā minētos argumentus (izvērtē zemākās iestādes pieņemtā administratīvā akta tiesiskumu).

[6.2] Personas prasījumam ir jābūt atbilstīgam kādam no Administratīvā procesa likuma 184.pantā minētajiem pieteikuma priekšmetiem. Turklāt prasījumam jābūt saistītam ar konkrētās personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu. Nav pieļaujama pieteikuma iesniegšana vispārības (sabiedrības) interesēs (vienīgais izņēmums ir vides jomā). Tieši tādēļ konkrētajam prasījumam ir jākorelē ar to rezultātu, ko persona vēlas sasniegt. Vienlaikus atbilstoši Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajai daļai, ja attiecīgās tiesiskās intereses nav iespējams īstenot ar šā panta pirmajā daļā minētajiem pieteikumiem, pieteikumu var iesniegt arī par administratīvā akta izdošanas procesā pieļauta procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, ja tas radījis būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu un ir nepieciešams atlīdzinājuma pieprasīšanai vai lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos. Proti, arī tad, ja rezultāts personu apmierina, personai ir tiesības iesniegt pieteikumu par procesuālu pārkāpumu, kas pats par sevi ir radījis būtisku tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu.

[6.3] Iepirkuma procesu raksturo vairāku pretendentu konkurence ar mērķi iegūt līguma slēgšanas tiesības. Tādēļ parastos apstākļos tiesā izskatāmais priekšmets ir citai personai piešķirtu līgumslēgšanas tiesību atcelšana (vai atzīšana par prettiesisku gadījumā, ja līgums jau ir noslēgts). Turklāt pareizās procedūras nepiemērošana (pieteikuma eventuālas apmierināšanas gadījumā) publisko iepirkumu lietās pati par sevi ir pamats, lai pārsūdzēto lēmumu atzītu par prettiesisku (kas secīgi ir atcelšanas pamats).

Izskatāmajā lietā pieteicējas tiesiskā interese ir apmierināta, pieteicēja ir atzīta par uzvarētāju (attiecīgi pieteicējas tiesiskajās interesēs ir noslēgt iepirkuma līgumu ar pasūtītāju). Līdz ar to nav konstatējama pieteicējas subjektīvā interese lūgt atcelt vai atzīt par prettiesisku aktu, ar kuru šis piešķirums

noteikts. Nav pamata uzskatīt, ka lēmuma izdošanas procesā būtu pieļauts tāds procesuāls pārkāpums, kas pats par sevi būtu būtiski aizskāris pieteicējas tiesības vai tiesiskās intereses (Administratīvā procesa likuma 184.panta otrās daļas izpratnē).

[6.4] Tā kā pieteikums vērtējams kā iesniegts sabiedrības (vispārības) interesēs, taču šādu pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā administratīvā procesa kārtībā likums neparedz, pieteikumu (pamatprasījumu un tam pakārtotos prasījumus) ir atsakāms pieņemt.

[7] Pieteicēja iesniedza blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2014.gada 18.februāra lēmumu. Pieteicēja norāda, ka iepirkuma rezultātā iegūtās līguma slēgšanas tiesības nenozīmē, ka nav radīts pieteicējas tiesisko interešu aizskārums. Iepirkumu sadalīšanas rezultātā pieteicējai ir liegtas tiesības vērsties Iepirkumu uzraudzības birojā ar sūdzībām par pārējiem iepirkumiem. Ņemams arī vērā, ka medicīnisko ierīču funkciju atbilstības testēšanas un elektrodrošības pārbaužu iepirkumi ir veicami regulāri, tādēļ pieteicēja ir ieinteresēta nepieļaut šādu situāciju atkārtošanos nākotnē.

Motīvu daļa

[8] Augstākā tiesa pievienojas tiesneša secinājumiem, ka ar iesniegto pieteikumu sasniedzamais rezultāts nav saistīts ar konkrētu aizsargājamu pieteicējas tiesību vai tiesisko interesi, un norādītos argumentus neatkārto.

[9] Pieteicējas iebildumi pret procesuāliem pārkāpumiem administratīvajā procesā iestādē ir tiesiski nozīmīgi tikai tiktāl, ciktāl tie bijuši pamats prettiesiska lēmuma pieņemšanai šī procesa noslēgumā. Vienīgais šī principa izņēmums paredzēts Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajā daļā, taču tā piemērojama tikai normā noteiktajos gadījums, tostarp, ja pieteicējas mērķi nav iespējams sasniegt ar kādu no panta pirmajā daļā paredzētajiem pieteikumiem. Izskatāmajā gadījumā pieteicējas interese konkrētajā iepirkumā tika apmierināta. Arī blakus sūdzībā norādītais apliecina, ka pieteicēja nevēlas pārskatīt šī iepirkuma rezultātus. Proti, no sūdzības izriet, ka pieteicēja savu tiesisko interešu aizskārumu saredz tajā, ka pieteicēja iepirkuma procedūras īpatnību dēļ ir ierobežota iebilst pret citos, pieteicējas ieskatā, saistītajos iepirkumos pieņemtajiem nelabvēlīgajiem lēmumiem, kā arī tādēļ, lai novērstu līdzīgu situāciju atkārtošanos nākotnē. Šie pieteicējas argumenti nav pamatoti.

Publisko iepirkumu likuma 83.pants paredz pretendentu tiesības vērsties ar iesniegumu par iepirkuma procedūru Iepirkumu uzraudzības birojā, savukārt, 85.[1] un 85.[2]pants paredz kārtību un gadījumus, kādos pretendents var vērsties tiesā ar pieteikumu par iepirkumu līgumu vai vispārīgo vienošanos. Šādu tiesību īstenošanas iespējamību apliecina tas, ka Administratīvajā rajona tiesā ir ierosināta administratīvā lieta sakarā ar pieteicējas pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja lēmumu citā iepirkumā. Turklāt, neatbilstīgas iepirkumu procedūras piemērošana ir viens no Publisko iepirkumu likumā noteiktajiem pamatiem pieteikuma iesniegšanai par līguma (vispārīgās vienošanās) atzīšanu par spēkā neesošu, tādēļ pieteicējas norādīto interesi iespējams īstenot ar Administratīvā procesa likuma 184.panta pirmajā daļā minētajiem pieteikumiem. Ja tiesa piekristu pieteicējas argumentiem par pieteikuma priekšmeta nepamatotu sadalīšanu un tādēļ apmierinātu pieteicējas pieteikumu šādā lietā, tiktu sasniegts arī otrs norādītais mērķis – līdzīgas situācijas turpmāka neatkārtošanās. Līdz ar to pieteicēja nepamatoti uzskata, ka konkrētajā iepirkuma procedūrā pieļauts pieteicējas tiesisko interešu aizskārums.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

nolēma

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2014.gada 18.februāra lēmumu, bet SIA „Inlab" blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis J.Neimanis

Tiesnese J.Briede

Tiesnesis A.Guļāns